

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 0850809021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2019-09-26

Redovisning av vinterplan för Östermalm parker, återremiss.

Förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner redovisning av vinterplan för Östermalms parker enligt detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I verksamhetsplan 2018 gav stadsdelsnämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för hur parkerna kan bli mer levande på vintern. Nämnden beslutade att återremittera förvaltningens förslag till vinterplan vid sammanträdet i november 2018.

Vinterplanen redovisar förslag till hur parkerna kan utvecklas så att de i större utsträckning kan användas året om. I samband med att det reviderade förslaget till vinterplan för Östermalm togs fram genomfördes också en medborgardialog för att ta tillvara invånarnas intresse och kunskap om Östermalms parker. Förvaltningen anser också att det är viktigt att nå ut med information om hur parkerna kan användas på vintern och vilka aktiviteter som finns.

Till den kommande vintern 2019-2020 föreslår förvaltningen ett antal åtgärder som ska locka fler besökare till parkerna under vintern. Förvaltningen föreslår bland annat att iordningställa en pulkabacke i Nobelparken, förse mammutträdet i Humlegården med ljusslingor samt spola isbanor i Humlegården och i Motalaparken. De aktiviteter som inte kan genomföras vintern 2019-2020 föreslås arbetas in successivt i parkmiljöavdelningens drift- och investeringsbudget i mån av utrymme.

Bakgrund

I verksamhetsplan 2018 gav stadsdelsnämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för hur parkerna kan bli mer levande på vintern. Nämnden beslutade att återremittera ärendet till förvaltningen för kompletteringar vid sammanträdet den 2018-11-22.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Ärendet

Nämndens verksamhetsplan 2018 anger att det är viktigt att utveckla parkerna så att de i större utsträckning kan användas året om. Detta bidrar till att uppfylla nämndens mål om att parkerna ska möjliggöra en mångfald av fritidsaktiviteter och spontanidrott.

Parkplan för Östermalms stadsdelsområde, som antogs och beslutades av stadsdelsnämnden i juni 2018, anger strategier för utveckling av stadsdelsområdets parker och natur. Detta omfattar även strategier för hur parkerna kan få en ökad användning och attraktivitet under vintern. Under mål och strategier i parkplanens del 1 anges att:

”Parkerna ska främja folkhälsan, platser och stråk för fysisk aktivitet ska utvecklas. Utpekade promenad och löpstråk ska vara möjliga att nyttja året runt. Möjligheterna att utöva fler vinteraktiviteter ska utvecklas och förbättras.”

Denna redovisning av vinterplan för Östermalms parker är en beskrivning av vilka förutsättningar och möjligheter som finns för att målet ska kunna uppnås genom att omsätta strategin till konkreta åtgärder i parkerna. Vissa åtgärder råder stadsdelsnämnden över, medan andra åtgärder kräver samordning, samsyn och samfinansiering med andra nämnder i staden, och med andra externa förvaltningar.

Dialogarbete

I arbetet med den reviderade vinterplanen har dialog med invånare förts för att tillvarata allmänhetens intresse och kunskap om Östermalms parker. Invånare gavs möjlighet att besvara en enkät gällande önskad utveckling av Östermalms parker för att de ska bli mer levande vintertid. Förvaltningen informerade om vinterplanen och möjligheten att besvara enkäten i flera kommunikationskanaler; Östermalmsnytt, Stockholms stads hemsida, Norra Djurgårdsstadens nyhetsbrev, affischer samt i Östermalms parklekar. I parklekarna fanns även möjlighet att besvara enkäten skriftligen. Enkäten besvarades av 32 personer.

I enkätundersökningen fick invånare rangordna vilken typ av aktivitet som de anser vara viktigast för utvecklingen av parkerna vintertid. Flest av de svarande ansåg att större möjlighet till fysisk aktivitet och rörelse (till exempel skidor) var viktigast, därefter större möjlighet till rekreation, avkoppling och social samvaro (till exempel grillning). Estetiska inslag som stärker parkmiljön (till

exempel isskulpturer) ansåg de svarande vara minst viktigt av de tre alternativen.

Förvaltningens förslag på fysiska aktiviteter fick följande röstfördelning: skridskor (17), skidåkning (15), pulkaåkning (11), utegym (10), lek i snöhög (10), väderskyddade aktivitetsplatser (7), slängkälkar (6), åretruntlöpning (3).

Röstfördelning för rekreation: grillplatser (13), väderskyddade platser (10).

Röstfördelning för estetiska och trygghetshöjande inslag: bättre belysning (14), ljus-/belysningsinstallationer (11), fågelbord (5) isskulpturer (2).

Nedan presenteras några av invånarnas egna förslag om hur de vill att parkerna ska utvecklas. Förslagen som redovisas nedan är ett urval utifrån aktiviteter som särskilt lämpar sig vintertid och som i dagsläget inte finns i Östermalms parker. Några förslag gäller platser där stadsdelsförvaltningen inte har rådighet över marken.

- Barnskidbacke vid Fiskartorpet (Kungliga Djurgårdsförvaltningens mark)
- Bana för sparkåkning
- Utförsåkning skidor
- Konstsnöspår för skejtskidåkning (Finns redan ett konstsnöskidspår på Sportfältet)
- Pista löpspåret runt Fiskartorpet (Kungliga Djurgårdsförvaltningens mark)
- Isbana i Abessinien
- Skid- och skridskoskola
- Uppvärmda och torra bänkar, gärna med solceller
- Uppvärmda underlag till lekställningar
- Bytesdagar för vinterutrustning
- Prova på-dagar för vinteraktiviteter
- Ljussättning av träd

Av de förslag som kommit in i samband med medborgardialogen är anläggandet av en isbana i bostadsområdet Abessinien i Hjorthagen samt se över i vilka fler parker ljusslingor kan sättas upp i träd, möjligt att genomföra vintern 2019/2020. Förvaltningen kommer även att undersöka vad det finns för marknad för parkbänkar som värms upp med hjälp av solceller, och utreda om det skulle vara möjligt att placera ut sådana i parkerna inför kommande vintrar.

De övriga förslagen arbetar förvaltningen vidare med att genomföra, flera av förslagen kräver samordning och samverkan med andra aktörer.

Vinterplanens syfte och mål

- Möjliggöra och öka andelen aktiviteter och parkbesökare i Östermalms parker under vinterhalvåret.
- Informera och nå ut med om vilka möjligheter till vinteraktiviteter som finns samt hur planeringen och arbetet med vinterparkerna ser ut.

Jämställdhetsanalys

Att ge goda möjligheter till vinteraktiviteter i Östermalms parker riktar sig till både pojkar, flickor, män och kvinnor.

Forskningen visar att flickor i mindre utsträckning än pojkar idrottar och motionerar, och en rad undersökningar visar att det finns ett starkt samband mellan fysisk aktivitet och hälsa. Det är därför angeläget att försöka stimulera i första hand barn och ungdom men även vuxna till ökad fysisk aktivitet. Det är därför angeläget att parkerna erbjuder aktiviteter som inspirerar både män, kvinnor, flickor och pojkar till fysisk aktivitet också vintertid.

Trygghet

Genom att skapa förutsättningar för att göra parkerna mer levande vintertid, skapar det även förutsättningar för att fler känner sig trygga att vistas i parkerna kvällstid. De fysiska och sociala aktiviteterna stärker känslan av trygghet genom att fler människor vistas på platsen. De estetiska inslagen stärker känslan av trygghet genom att miljön blir mer inbjudande, till exempel genom ljusinstallationer.

Förutsättningar

Det är viktigt att inte bara ”snö” in på vädret. Alla aktiviteter kan inte baseras på att det finns snö och is, eftersom det är så osäkert med tillgången.

Det här vet vi att vinter innebär:

- Mörkare
- Kyligare
- fuktigare och blötare

Det här kan vinter innebära ibland:

- snö
- minusgrader

Vinterplanens upplägg

1. Det här kan vi alltid erbjuda på vintern.
2. Det här kan göra vi när vädret tillåter.
3. Det här kan vi göra vid särskilda tillfällen – t.ex. temporära arrangemang.

Aktiviteterna i vinterplanen har valts ut efter medborgardialog, budget samt förvaltningens erfarenhet och kunskap om vinteraktiviteter i parker.

Det här kan vi alltid erbjuda på vintern

Slängkälkar

Idag: Humlegården, Gustav Adolfsparken och Tessinparken.

Utöka: Norra Djurgårdsstaden.

Om snö/is kan transporteras till slängkälkarna från andra konstisbanor bör aktiviteten kunna erbjudas i princip hela vintern.

Att göra: Reparera slängkälkar som finns på lager. Anlägga nya fundament.

Konstisbanor

Idag: Östermalms idrottsplats.

Möjlighet: Verka för att en konstfrusen isbana anläggs i stadsutvecklingsprojektet Norra Djurgårdsstaden.

Att göra: Rutiner för kommunikation kring isbanan i samverkan med idrottsförvaltningen förtydligas.

Lek i snöhög

Idag: Inget.

Möjlighet: Samordna transport av snö från stadens konstisbanor till utvalda platser där det kan bli till snölek.

Att göra: Undersöka om vi kan använda snö från isbanor. Föreslå lämpliga platser.

Grillplatser

Idag: Finlandsparken, Gustav Adolfsparken, Humlegården, Tessinparken, Kaknäs äventyrslek, Rosendal, Stora Skuggan.

Utöka: Verka för nya grillplatser i Norra Djurgårdsstaden.

Möjlighet: Fortsätta kommunicera att grillplatserna finns och var de ligger. Någon utökning eller statushöjning av dessa behövs inte.

Fågelbord

Idag: Humlegården, Tessinparken, Stureparken, Nobelparken, Motalaparken, Gustav Adolfsparken.

Utöka: Norra Djurgårdsstaden.

Väderskyddade aktivitetsplatser

Idag: Finns inte idag.

Möjlighet: Utredda vilka platser som kan vara lämpliga för tillägg av aktiviteter som fungerar året runt.

Utegyms

Idag: Humlegården, Lappkärrsberget, Hjorthagsparken, Kaknäs bollplaner, Sportfältet.

Utöka: Verka för att ett nytt utegym anläggs i Norra Djurgårdsstaden.

Möjlighet: Tillse att utegym hålls torra och att nya anläggs på platser där det inte riskerar att bli stående vatten. Förbättra belysning där det är angeläget.

Åretruntspår för löpning och promenader

Idag: Kaknäs, Lill Jansskogen, Stora Skuggan.

Möjlighet: Peka ut en eller ett par slingor där snöröjning, belysning och sandning tillses hela vintern. Någon/några av slingorna ska passera ett utegym, exempelvis i Hjorthagsparken.

Att göra: Se över klassning av ytor för snöröjning/sandning, och lägga in i parkkartan. Ta fram förslag till förbättringsåtgärder avseende tillgänglighet och belysning, samt genomföra detta.

Vintergågata

Idag: Ingen

Möjlighet: Att någon gata på Östermalm utformas som vintergågata.

Att göra: Kontakta trafikkontoret och verka för att Östermalm får en vintergågata.

Ljusslingor

Idag: Finlandsparken, Ellen Keys park, Humlanhusets entré, julgranar på Karlaplan, i Gustav Adolfsparken, Humlegården, Tessinparken och vid Roslagstull.

Utöka: Mammutträdet i Humlegården och Norra Djurgårdsstaden. Trafikkontoret har investeringsuppdraget för esplanaderna Erik Dahlbergsgatan, Karlavägen, Narvavägen, Strandvägen och Valhallavägen. Stadsdelsförvaltningen sköter endast driften av dessa, men kommer att föra en dialog med trafikkontoret om att sätta upp ljusslingor i träden längs dessa alléer.

Aktiviteter vid alléerna

Idag: Inga

Möjlighet: Tillsammans med trafikkontoret verka för att aktiviteter anordnas vid alléerna. Exempelvis ljusdekorationer.

Det här gör vi när vädret tillåter

Pulkabackar

Idag: Humlegården, Ruddammsparken, Gustav Adolfsparken.

Utöka: Nobelparken.

Att göra: Utredda hur man på ett bra sätt kan separera pulkabacke från gångstråk.

Små isbanor som spolås

Idag: Ellen Keys park, Gustav Adolfsparken, Tessinparken.

Utöka: Anlägga isbana i Motalaparkens plaskdamm i Abessinien (Hjorthagen) samt i Humlegården vid Humlanhuset efter att basketplanen färdigställts 2019. Norra Djurgårdsstaden.

Skidspår

Idag: Konstsnöspår på Sportfältet och Stockholms stadion. Spår i natursnö på Ladugårdsgärdet och Liljansskogen.

Att göra: Rutiner för kommunikation kring spårningen i samverkan med idrottsförvaltningen förtydligas.

Det här kan vi göra vid särskilda tillfällen

Detta är bara några exempel, här kan man hitta på nästan vad som helst om förutsättningar, finansiering och organisation finns.

Ljus-/belysningsinstallationer

Idag: Marschaller i en utvald park på lucia.

Möjlighet: Någon ljushögskola/kurs i belysningsdesign och/eller professionella ljusdesigners gör installationer i någon park eller

längs ett stråk (se Lights in Alingsås). Kan locka ut många i parkerna under den mörka årstiden.

Isskulpturer

Idag: Inga.

Möjlighet: Tävling och utställning med isskulpturer.

Marknader

Idag: Julmarknad i Tessinparken arrangerat av Bondens marknad.

Möjlighet: Evenemang som till exempel marknader, bidrar till social hållbarhet och möjliggör att externa aktörer involveras. Exempelvis julmarknader och loppmarknader kan arrangeras i någon av Östermalms större parker.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens redovisning av vinterplan för Östermalms parker som har syftet att göra parkerna mer levande på vintern.

Vinterplanen ger idéer till hur parkernas attraktivitet kan öka vintertid. Under vintern 2019-2020 föreslår förvaltningen att följande åtgärder genomförs som ska locka fler besökare till parkerna under vintern:

- Lek i snöhögar i Humlegården, Gustav Adolfsparken och Tessinparken.
- Anlägga en ny isbana i Motalaparkens plaskdamm i Abessinien (Hjorthagen).
- Spola en isbana på den upprustade basketplanen vid Humlanhuset i Humlegården.
- Säkerställa och informera om att det finns ”åretruntspår” för löpning och promenader på Östermalm.
- En ny pulkabacke iordningsställs i Nobelparken.
- Förtydliga kommunikationen om att idrottsförvaltningen iordningsställer konstfrusen isbana på Östermalms idrottsplats, skidspår på konstsnö på Stockholm stadion och på Sportfältet.
- Sätta ut ett fågelbord i Norra Djurgårdsstaden.
- Förvaltningen kommer även undersöka marknaden för bänkar uppvärmda med solceller för att undersöka möjligheten att placera ut några sådana på parkerna på Östermalm.

Tidplan

Övriga aktiviteter i vinterplanen kommer att arbetas in i parkmiljöavdelningens drift- och investeringsbudget successivt i mån av utrymme. Förslagen i enkätsvaren kommer även beaktas i förvaltningens arbete.

Kommunikation

En viktig del i detta arbete är enligt förvaltningen att nå ut med information om hur parkerna kan användas på vintern och vilka möjligheter till aktiviteter som finns. Vinterplanen kommuniceras genom att informera om vinteraktiviteter via:

- Månadsannonser
- Stockholms stads hemsida
- Sociala medier

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Therese Rosen
avdelningschef

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Christina Klang, Stadsdelsdirektör	2019-09-06
Therese Rosen, Avdelningschef	2019-09-06